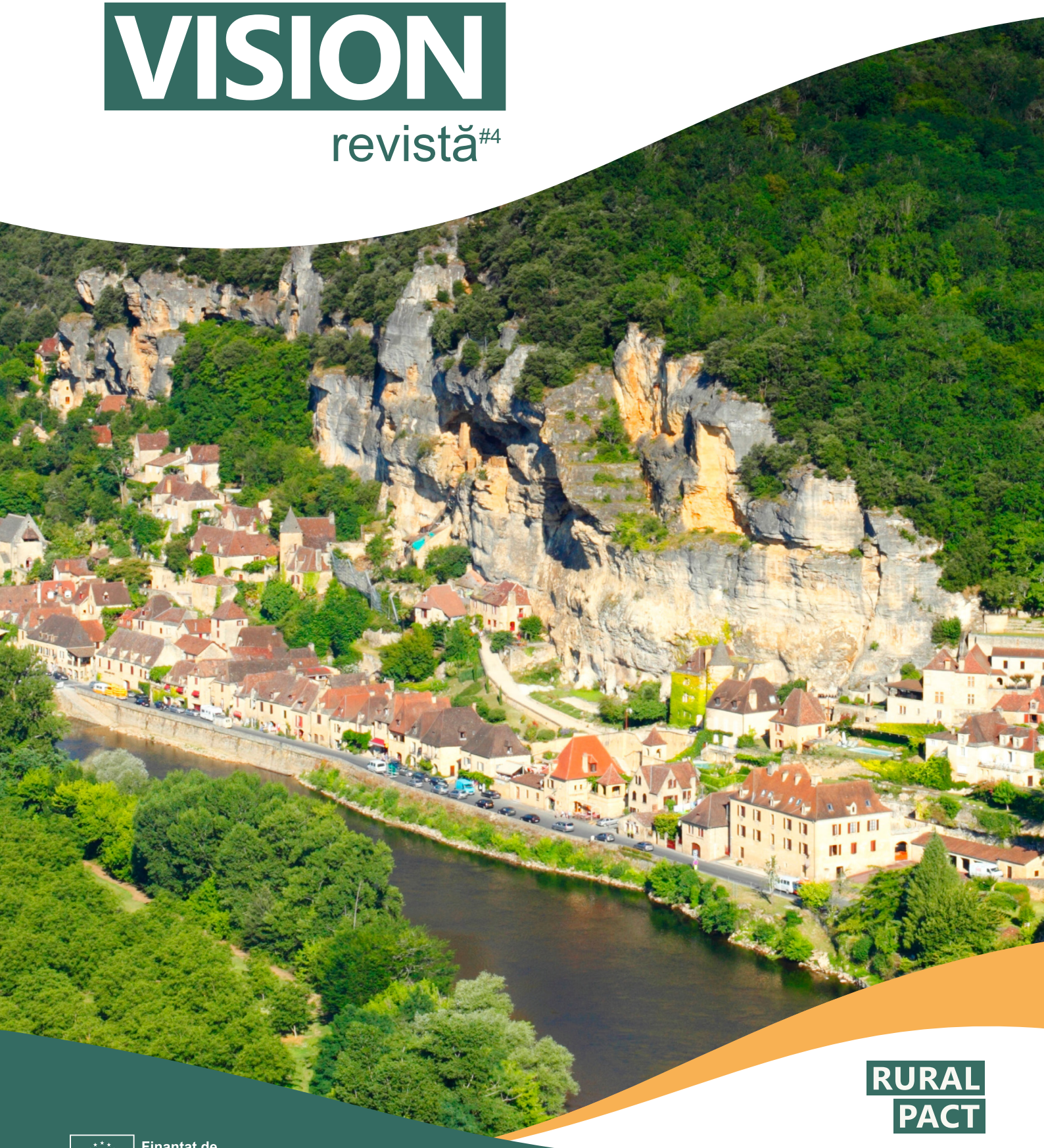
RURAL VISION

revistă#4

Consolidarea Europei rurale

RURAL PACT

Finanțat de Uniunea Europeană

Cuprins

3
Vocile mediului rural în următorul cadru de politici al UE: de ce și cum să ne implicăm

5
O dimensiune rurală mai puternică după 2027: perspective ale CoR și CESE

6
Creșterea atractivității zonelor rurale: ce rezultate pot aduce abordările integrate

8
Reînnoirea generațiilor dincolo de agricultură: construirea unui viitor rural care să cuprindă toate generațiile

9
Cum să asigurăm eficacitatea abordărilor teritoriale integrate: trei lecții din întreaga Europă

10
Ce anume determină prosperitatea ecosistemelor de inovare din mediul rural? Trei perspective privind dezvoltarea inovației durabile

12
Cum prinde contur Pactul Rural în Europa: experiențe naționale și regionale

13
De ce angajamentul politic este important pentru Europa rurală

14
Promovarea schimbării la fața locului: fiecare acțiune contează pentru viziunea rurală

15
Conectăm oamenii, inspirăm acțiuni: o privire în interiorul grupurilor comunitare din cadrul Pactului Rural

EDITORIAL

Indiferent unde locuiesc, toți europenii ar trebui să se bucure de libertatea fundamentală de a rămâne acolo unde aleg să-și construiască viața. La asta ne referim când vorbim despre „**dreptul de ședere**”. Asigurarea faptului că șederea reprezintă o alegere reală pentru toată lumea și că oamenii nu sunt obligați să plece din cauza lipsei de oportunități.

Asigurarea condițiilor și oportunităților adecvate în acest sens reprezintă o provocare deosebită în zonele izolate și rurale. Oamenii au nevoie de acces la locuri de muncă de calitate și la oportunități economice, la locuințe la prețuri accesibile, la un sistem de transport eficient, la conectivitate digitală, la infrastructură modernă și la servicii publice fiabile, precum educația, îngrijirea copiilor și asistența medicală. Acestea sunt **bazele unei vieți de bună calitate**. De multe ori, aceștia sunt și factorii decisivi care determină dacă oamenii își pot imagina că își vor construi viitorul într-un anumit loc.

De aceea, Comisia Europeană pregătește **prima strategie europeană din istorie privind dreptul de ședere**. Plecând de la rezultatele pozitive obținute în cadrul viziunii UE privind mediul rural, această strategie completează eforturile Comisiei în ceea ce privește alte strategii teritoriale dedicate regiunilor de frontieră din est, insulelor, regiunilor ultra-periferice și orașelor.

Aceasta se va baza pe cele peste 700 de contribuții primite de la părțile interesate din toate cele 27 de state membre ale UE și va oferi un **cadru comun de acțiune** în diferite domenii de politică. Un cadru care sporește atractivitatea regiunilor noastre și creează condițiile necesare pentru ca oamenii să rămână, să lucreze și să se dezvolte.

Îndeplinirea acestor condiții necesită **o coordonare strânsă între diferite domenii de politică**. Politica de coeziune are un rol central de jucat prin abordarea cauzelor profunde ale dezechilibrelor teritoriale și prin investiții în soluții adaptate la specificul local, care să reflecte nevoile locale. În același timp, garantarea dreptului de ședere depinde de o **abordare integrată** care să reunească o serie de politici. În calitate de vicepreședinte executiv pentru coeziune și reforme, asigur coordonarea între mai multe domenii de politică, printre care agricultura, transporturile, turismul, pescuitul și sectorul marin. Aceste domenii joacă, de asemenea, un rol important în consolidarea competitivității și în transformarea dreptului de ședere într-o realitate.

În plus, dreptul de ședere reprezintă unul dintre obiectivele-cheie ale viitorului buget al UE după 2027 și ale Planurilor de parteneriat naționale și regionale (NRPP) propuse. Strategia dreptului de ședere își propune să contribuie la elaborarea Planurilor de parteneriat naționale și regionale (NRPP), oferind soluții practice și orientări cu privire la **modul în care politicile europene și naționale pot fi valorificate** pentru a consolida atractivitatea, prosperitatea și reziliența regiunilor din întreaga Uniune.

Obiectivul este simplu, dar ambițios: fiecare european ar trebui să aibă libertatea de a-și construi un viitor acolo unde dorește să trăiască. Pentru a atinge acest obiectiv, este nevoie de **angajamentul, cooperarea și coordonarea** tuturor actorilor și la toate nivelurile de guvernare, astfel încât dreptul de ședere să devină o realitate pentru oamenii și comunitățile din întreaga UE.

Raffaele Fitto,
vicepreședinte executiv
pentru coeziune și reforme,
Comisia Europeană

Vocile mediului rural în următorul cadru de politici al UE: de ce și cum să ne implicăm

De Urszula Budzich-Tabor,
Biroul de sprijin pentru Pactul rural

Părțile interesate din mediul rural trebuie să se implice încă din faza incipientă

Cadrul de politică al UE propus pentru perioada de după 2027 oferă statelor membre o mai mare flexibilitate în a decide modul în care finanțarea UE va contribui la sprijinirea dezvoltării zonelor rurale. Deși acest lucru creează oportunități pentru o dezvoltare teritorială mai integrată, înseamnă totodată că deciziile privind prioritățile de finanțare, guvernare și punerea în aplicare vor fi luate din ce în ce mai mult la nivel național și regional. În cadrul principiului parteneriatului, părțile interesate din mediul rural joacă, prin urmare, un rol important în a contribui la asigurarea faptului că viitoarele Planuri de parteneriat naționale și regionale (NRPP) vor reflecta nevoile și oportunitățile comunităților rurale.

Noi oportunități – și noi incertitudini

Începând cu anul 2028, Comisia propune consolidarea actualului mix de surse de finanțare într-un fond european unic care să abordeze coeziunea economică, socială și teritorială, agricultura și zonele rurale, pescuitul și sectorul maritim, precum și prosperitatea și securitatea. Statele membre ar aloca aceste resurse prin intermediul Planurilor de parteneriat naționale și regionale.

Propunerea permite **un sprijin mai integrat pentru zonele rurale, într-un singur cadru**. Cu toate acestea, părțile interesate din mediul rural au identificat trei domenii principale de incertitudine:

- **Finanțare** – deși Comisia propune un obiectiv pentru mediul rural de cel puțin 10% din fondurile nealocate în mod specific, guvernele naționale vor avea o flexibilitate mai mare în ceea ce privește modul de utilizare a resurselor NRPP.
- **Priorități de politică** – Statele membre vor defini măsuri și obiective care să reflecte prioritățile naționale, și nu este clar în ce măsură vor fi continuate intervențiile existente și sub ce formă.
- **Guvernare** – Statele membre pot desemna autorități de gestionare și comitete de coordonare separat pentru fiecare capitol al Planului de parteneriat național și regional (NRPP), ceea ce înseamnă că o mare parte din structurile de guvernare – precum și modalitățile prin care actorii din mediul rural pot interacționa cu acestea – rămân incerte până la finalizarea conținutului planurilor.

Ce ar putea susține părțile interesate din mediul rural?

Discuțiile din cadrul Pactului Rural arată că părțile interesate din mediul rural sunt pregătite să colaboreze cu autoritățile naționale responsabile de elaborarea programelor NRPP. Au reieșit trei priorități.

În primul rând, aceștia doresc să se asigure că **o parte adecvată din fonduri este alocată zonelor rurale**, reflectând atât importanța acestora pentru societatea europeană, cât și contribuția lor la îndeplinirea obiectivelor noului fond NRPP.

În al doilea rând, aceștia solicită **priorități de investiții cu o acoperire largă**, capabile să răspundă diversității nevoilor și oportunităților din mediul rural. Printre acestea se numără dezvoltarea economică dincolo de agricultură, pescuit și silvicultură, locuri de muncă durabile, accesul la servicii, cultura, calitatea vieții și strategia emergentă a UE privind „dreptul de ședere".

În al treilea rând, aceștia subliniază importanța **consolidării abordărilor de jos în sus** prin susținerea principiului parteneriatului, reducerea sarcinilor administrative și utilizarea pe scară mai largă a instrumentelor teritoriale, în special a dezvoltării locale plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD).

Pregătirea pentru dialog

În conformitate cu principiul parteneriatului consolidat, guvernele naționale vor elabora planurile de parteneriat naționale și regionale împreună cu autoritățile regionale și locale și cu părțile interesate competente, inclusiv reprezentanții comunităților rurale. În același timp, guvernele vor trebui să găsească un echilibru între prioritățile din mediul rural și cele ale altor interese teritoriale și sectoriale, respectând în același timp un calendar exigent care va duce la începerea noii perioade de finanțare în 2028.

Prin urmare, organizațiile rurale trebuie să fie bine organizate și pregătite să se implice la momentul potrivit, dacă doresc să se asigure că perspectivele rurale sunt luate în considerare în planuri.

Abordări diferite în statele membre

Mai multe state membre adoptă deja abordări diferite în ceea ce privește implicarea părților interesate.

În **Polonia**, ministerul responsabil cu elaborarea NRPP a constituit o echipă formată din aproximativ 90 de părți interesate din diverse domenii tematice, inclusiv un grup specializat în dimensiunea teritorială, pentru a contribui la elaborarea obiectivelor strategice și a măsurilor planului.

În **Estonia**, implicarea părților interesate se realizează prin seminarii, conferințe și consultări scrise, atât la nivel național, cât și regional. Procesul pune un accent puternic pe incluziune, legitimitate și analiza politicilor, Uniunea LEADER având rolul de partener strategic.

În **Austria**, implicarea se concentrează pe un proces de proiectare comună orientat către obiective specifice, care depășește și completează consultările tradiționale de amploare. Forumurile de dialog, seminariile web, atelierele și grupurile de lucru tehnice planificate contribuie toate la elaborarea viitorului NRPP.

Calendarul orientativ de mai jos prezintă etapele principale ale elaborării NRPP și oportunitățile de implicare a părților interesate, pe baza proiectului de legislație a UE și a planurilor statelor membre disponibile din iulie 2026.

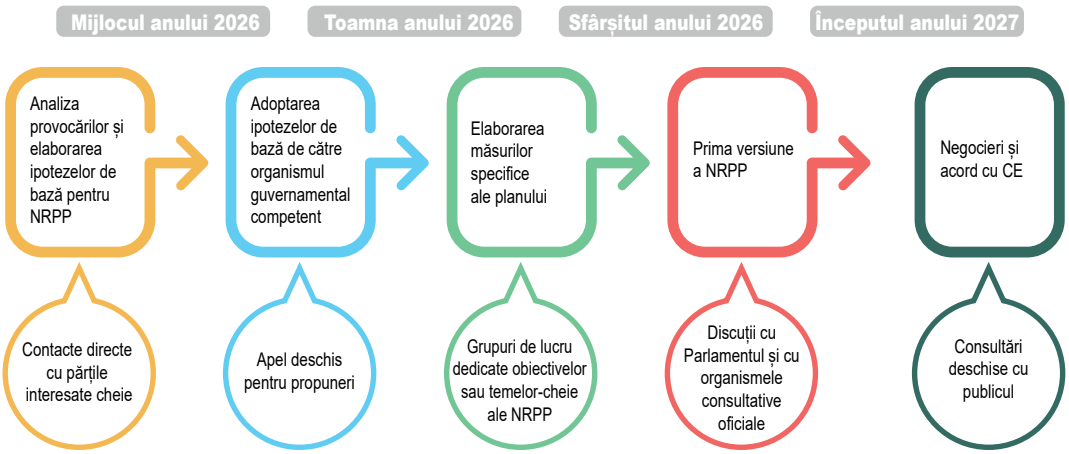
Implicare pe tot parcursul procesului, atât la nivel național, cât și la nivel european

Implicarea părților interesate ar trebui să continue **pe tot parcursul elaborării planurilor NRPP**. Organizațiile rurale ar trebui să participe la consultările inițiale, la grupurile de lucru tematice și la apelurile publice la propuneri, colaborând totodată cu membrii parlamentului, autoritățile regionale și locale, precum și cu organizațiile de cercetare care activează în domeniul dezvoltării rurale.

La fel de important este să se asigure că reprezentanții mediului rural rămân implicați și după punerea în aplicare a planurilor, prin participarea la comitete de monitorizare, grupuri de coordonare și alte organisme de guvernare similare.

Pe lângă dezbaterile la nivel național, părțile interesate din mediul rural sunt, de asemenea, încurajate să se implice, pe cât posibil, în elaborarea cadrului legislativ final al UE. Acest lucru poate fi realizat prin intermediul organizațiilor europene care reprezintă interesele mediului rural, precum Parteneriatul pentru Europa Rurală (PREPARE), Rețeaua Europeană LEADER pentru Dezvoltare Rurală (ELARD), Alianța Europeană a Comunităților Rurale (ERCA), Tineretul Rural European (RYE) și altele.

Biroul de sprijin al Pactului Rural va continua să susțină acest proces, informând membrii Pactului Rural cu privire la evoluțiile legislative, dezbaterile politice, oportunitățile de implicare și inițiativele părților interesate, prin intermediul știrilor, al buletinului informativ lunar și al comunicatelor directe.

Laboratorul de politici al Pactului Rural „Consolidarea zonelor rurale în planurile naționale și regionale de parteneriat”: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/events/anchoring-rural-areas-national-and-regional-partnership-plans_en

O dimensiune rurală mai puternică după 2027: perspective ale CoR și CESE

Pe măsură ce cadrul politic și bugetar al UE pentru perioada de după 2027 prinde contur, cum se poate asigura că nevoile și oportunitățile mediului rural rămân în centrul atenției? Raportorii a două avize ale CoR și CESE își prezintă punctele de vedere cu privire la consolidarea dimensiunii rurale a politicii de coeziune și la integrarea evaluării impactului asupra mediului rural în procesul de elaborare a politicilor, de finanțare și de guvernare la nivelul UE.

Radim Sršeň, raportor al avizului Comitetului European al Regiunilor (CoR), și Edina Ocsko, președinta Smart Village Network Services

Adoptarea în unanimitate a avizului Comitetului European al Regiunilor intitulat „Viitorul dezvoltării rurale, 2028+” reflectă un apel comun ca dezvoltarea rurală să devină un **obiectiv central al politicii de coeziune**.

Viitorul dezvoltării rurale se află la o răscruce: zonele rurale pot deveni fie muzee, fie locuri pline de viață și atractive pentru toate generațiile.

Zonele rurale se confruntă cu numeroase provocări, dar au un potențial imens. O **abordare holistică, axată pe teritoriu, integrată, care implică mai multe fonduri și mai multe politici** este singura soluție pentru viitorul lor. Acest lucru ar trebui să reflecte nevoile celor aproape 30 % dintre cetățenii europeni care locuiesc în zone rurale.

De asemenea, este necesar un sprijin specific pentru instrumente precum **LEADER/CLLD și Smart Villages**, care s-au dovedit extrem de eficiente în implicarea cetățenilor și în furnizarea de soluții personalizate în întreaga Europă.

Bazându-se pe **principiul subsidiarității**, cadrul post-2027 ar trebui să asigure implicarea semnificativă a autorităților locale și regionale, precum și a altor parteneri din mediul rural, pe tot parcursul procesului de elaborare și punere în aplicare a Planurilor de parteneriat naționale și regionale.

Această abordare poate valorifica potențialul strategic al zonelor rurale, poate îmbunătăți calitatea vieții și poate contribui la inversarea declinului demografic și a nemulțumirii crescânde.

Lidija Pavić-Rogošić, raportor al avizului Comitetului Economic și Social European (CESE)

Analiza impactului asupra mediului rural ar trebui să devină o componentă sistematică și participativă a procesului de elaborare a politicilor UE, asigurându-se astfel că realitățile specifice ale zonelor rurale sunt luate în considerare încă din faza inițială de concepere a politicilor, până la punerea în aplicare și evaluare. În loc să fie o evaluare punctuală, aceasta ar trebui să fie **integrată în toate domeniile de politică relevante și la toate nivelurile de guvernare**.

CESE a subliniat în mod constant că o evaluare eficientă a impactului asupra mediului rural necesită **implicarea comunităților rurale, a organizațiilor societății civile, a partenerilor sociali și a părților interesate de la nivel local**. Cunoștințele și experiența lor sunt esențiale pentru identificarea efectelor la nivel teritorial, elaborarea răspunsurilor politice și asigurarea faptului că măsurile reflectă nevoile și oportunitățile locale. În cazul în care se identifică efecte teritoriale negative, evaluarea din perspectiva mediului rural ar trebui să conducă la ajustări.

Pentru a da rezultate, procesul de evaluare a impactului asupra mediului rural trebuie să fie **susținut de date fiabile** privind provocările și oportunitățile cu care se confruntă comunitățile rurale, precum și de **responsabilități clare, consolidarea capacităților și o monitorizare transparentă**. **Observatorul rural** ar trebui să devină un instrument permanent, fiind necesare totodată **o coordonare strânsă** între administrații, precum și **raportarea periodică și schimbul de bune practici**.

În cele din urmă, abordarea orientată către mediul rural ar trebui să contribuie la transformarea zonelor rurale în locuri atractive pentru a trăi, a munci și a investi, sprijinind dezvoltarea teritorială echilibrată și oferind oamenilor posibilitatea de a rămâne, de a se întoarce și de a prospera.

Creșterea atractivității zonelor rurale: ce rezultate pot aduce abordările integrate

Țările și regiunile din UE se angajează să adopte și să exploreze abordări mai integrate în materie de dezvoltare rurală, ca răspuns la schimbările demografice, tranzițiile economice și disparitățile teritoriale. Pe măsură ce discuțiile privind viitoarele Planuri de parteneriat naționale și regionale (NRPP) avansează, atenția se îndreaptă către modul în care politicile pot reflecta mai bine diversitatea realităților rurale și pot consolida atractivitatea teritorială.

Perspectivele din Irlanda, din regiunea franceză Grand Est și din cadrul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) evidențiază lecții practice privind coordonarea politicilor și a nivelurilor de guvernare, adaptarea sprijinului la contextele locale și corelarea investițiilor cu nevoile și resursele teritoriale. Experiențele lor oferă perspective utile pentru viitoarele politici rurale și pentru planificarea integrată la nivel european.

Laboratorul de politici al Pactului Rural privind coordonarea politicilor: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/events/policy-lab-enhancing-policy-coordination-vibrant-rural-areas_en

Informații specifice fiecărei țări privind promovarea Pactului rural: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/countries_en

Document de informare privind politicile „Punerea în aplicare a Pactului Rural în statele membre" (disponibil în toate limbile UE): https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/publications/making-rural-pact-happen-member-states_en

Programul OCDE „Regândirea atractivității regionale": https://www.oecd.org/en/about/programmes/rethinking-regional-attractiveness.html

Michelle McKiernan,
Unitatea de Strategie Rurală, Ministerul Dezvoltării Rurale și Comunitare și al Gaeltachtului, Irlanda

Strategia Irlandei intitulată „Our Rural Future" demonstrează că **întărirea atractivității mediului rural necesită o abordare integrată, la nivelul întregului guvern**. De la lansarea sa în 2021, strategia a demonstrat cum integrarea dezvoltării rurale în toate structurile guvernamentale poate îmbunătăți coerența politicilor și poate genera rezultate mai bine coordonate și adaptate la specificul local.

Strategia este susținută de **mecanisme de coordonare interinstituțională care reunesc mai multe departamente guvernamentale**, permițând implementarea coordonată în diverse sectoare, printre care transporturile, mediul de afaceri, conectivitatea digitală, locuințele și serviciile publice. Aceste măsuri au **contribuit la reducerea fragmentării politicilor, la armonizarea priorităților de investiții și la promovarea unei culturi de planificare mai integrate**, în cadrul căreia dezvoltarea rurală este recunoscută ca o responsabilitate comună a întregului guvern.

Strategia a contribuit, de asemenea, la **luarea în considerare a impactului asupra mediului rural în elaborarea noilor inițiative politice**. Prin intermediul unor îndrumări și resurse practice, departamentele sunt încurajate să evalueze modul în care noile politici și programe pot afecta comunitățile rurale încă din primele etape ale elaborării politicilor.

Acest lucru a **sporit gradul de conștientizare cu privire la impactul asupra teritoriului** la nivelul întregii administrații și a contribuit la asigurarea faptului că oportunitățile și provocările cu care se confruntă zonele rurale sunt reflectate într-un mod mai consecvent în politica națională.

Mecanismele de guvernare – inclusiv **monitorizarea periodică, colaborarea interdepartamentală și implicarea continuă** cu autoritățile locale, organismele regionale, organizațiile comunitare și alte părți interesate din mediul rural – au consolidat responsabilitatea, au îmbunătățit coerența politicilor și au sprijinit o punere în aplicare mai adaptată la specificul local și mai receptivă la nevoile comunității.

Următoarea etapă a inițiativei „Our Rural Future" se va baza pe această abordare la nivel guvernamental, oferind un cadru strategic pentru susținerea investițiilor coordonate și consolidarea în continuare a reziliență și atractivității comunităților rurale.

Experiența acumulată în urma punerii în aplicare a strategiei oferă o bază solidă pentru elaborarea planurilor NRPP, demonstrând modul în care coordonarea la nivel interinstituțional, implicarea părților interesate și o abordare a dezvoltării axată pe teritoriu pot asigura că investițiile răspund nevoilor diverse ale zonelor rurale.

Franck Leroy,
Regiunea Grand Est, Franța

Începând din aprilie 2024, regiunea Grand Est pune în aplicare Pactul Rural, un angajament politic ferm de a plasa zonele rurale în centrul acțiunilor regionale.

În 2024, odată cu Pactul Rural, am făcut o alegere clară: să plasăm zonele rurale în centrul priorităților noastre regionale. Comunitățile rurale nu sunt locuri lăsate în urmă. Sunt locuri în care oamenii inovează, creează locuri de muncă și modelează viitorul regiunii noastre. Rolul nostru este să le oferim mijloacele necesare pentru a acționa, ascultând nevoile locale și sprijinind inițiativele care le transformă ambițiile în realitate.

Regiunea își adaptează sprijinul la diversitatea zonelor rurale prin intermediul a 12 birouri regionale, al unor proceduri simplificate, al unor scheme de finanțare personalizate și al unor mecanisme de sprijin dedicate, contribuind astfel la concretizarea proiectelor locale.

De la lansarea pactului, peste **500 de milioane de euro din fonduri regionale și europene** au finanțat **5 600 de proiecte**, de la îmbunătățirea condițiilor de viață și conservarea resurselor naturale până la sprijinirea întreprinderilor și tranziția ecologică.

Regiunea investește, de asemenea, în tineri prin inițiative în domeniul educației, mobilității, formării profesionale și ocupării forței de muncă, printre care se numără și **programul de cazare în internat la prețul de 1 euro pe lună**, de care beneficiază anual peste 15 000 de elevi de liceu.

Prin intermediul Pactului Rural, regiunea Grand Est își reafirmă ambiția de a oferi soluții concrete, ancorate în realitatea locală, și de a construi un viitor mai solid pentru comunitățile rurale.

Imagine realizată de StevanZZ pe Canva

Fernando Riaza, Michael Flood și
José Ignacio Donoso Salas, Centrul
OCDE pentru antreprenoriat,
IMM-uri, regiuni și orașe

Pe măsură ce concurența pentru atragerea forței de muncă calificate, a investițiilor, a vizitatorilor și a ideilor se intensifică, OCDE a colaborat cu peste 60 de regiuni din țările membre în ceea ce privește atractivitatea rurală și regională. Activitatea noastră evidențiază importanța **asigurării unor baze solide înainte de a se trece la proiecte de anvergură**: servicii locale de calitate, locuințe, școli, asistență medicală, transport, conectivitate digitală și o calitate a vieții stabilă, care să ofere sprijin noilor veniți.

Regiunile rurale trebuie apoi să construiască pe această bază o viziune credibilă asupra viitorului lor, susținută de investiții și realizări concrete și fundamentată pe atuuri specifice, precum capitalul natural, moștenirea industrială și viața comunității. Aceste atuuri sunt adesea subestimate.

Regiunile rurale găzduiesc puțin peste un sfert din populația țărilor membre ale OCDE, dar reprezintă aproape jumătate din locurile de muncă din sectorul manufacturier al acestora. Specializările locale pot contribui la valorificarea patrimoniului cultural, la exporturi și la consolidarea identității locale. De asemenea, inovația nu se limitează doar la orașe: în zonele rurale din Scoția, regiunile izolate au contribuit în mare măsură la creșterea productivității țării în ultimul deceniu, susținute de spiritul antreprenorial și de inovația socială.

Pentru viitoarele NRPP-uri, **atractivitatea zonelor rurale va necesita o viziune pe termen lung, o abordare politică cuprinzătoare, finanțare susținută și coordonare între agențiile guvernamentale și actorii locali**. Abordările integrate dau cele mai bune rezultate atunci când **nevoile mediului rural rămân vizibile pe tot parcursul ciclului de elaborare a politicilor**, fiind susținute de evaluarea impactului asupra mediului rural, de date teritoriale și de implicarea comunității. Obiectivul ar trebui să fie acela de a corela investițiile, politicile și resursele locale, astfel încât atractivitatea să se transforme într-un viitor credibil pentru locuitori, întreprinderi și noile generații.

Reînnoirea generațiilor dincolo de agricultură: construirea unui viitor rural care să cuprindă toate generațiile

De Tatiana Ferreira și Alen Mujčinović, Observatorul European al Tineretului Rural

Reînnoirea generațiilor înseamnă mult mai mult decât simpla succesiune în agricultură. Comunitățile rurale au nevoie, de asemenea, de tineri antreprenori, specialiști, furnizori de servicii, meșteșugari și lideri comunitari pentru a rămâne locuri pline de viață în care oamenii să trăiască și să lucreze.

Prin urmare, crearea condițiilor necesare pentru ca generațiile tinere să-și construiască viitorul în zonele rurale devine o **provocare teritorială din ce în ce mai importantă**. Acest mesaj cheie a reieșit în cadrul seminarului web dedicat bunelor practici din cadrul Pactului Rural, intitulat reînnoirea generațiilor în întreprinderile rurale, care a analizat măsurile de politică și exemple practice care ilustrează modul în care abordările integrate pot consolida economiile și comunitățile rurale.

Crearea condițiilor potrivite

Reînnoirea generațiilor **depinde de vitalitatea pe termen lung a întregii economii rurale**. Întreprinderile mici și mijlocii, turismul, artizanatul, serviciile locale și organizațiile comunitare contribuie toate la crearea unor locuri atractive în care oamenii pot alege să rămână, să se întoarcă sau să investească. Pentru a concretiza aceste perspective, sunt necesare condiții favorabile antreprenoriatului, locuri de muncă de calitate și învățarea pe tot parcursul vieții.

De asemenea, tinerii identifică **oportunități din ce în ce mai numeroase legate de tranziția verde și cea digitală**, în special în domeniul energiei regenerabile, al bioeconomiei, al turismului durabil, al serviciilor de îngrijire și al digitalizării întreprinderilor rurale.

Un studiu realizat de Observatorul European al Tineretului Rural (EURYO) arată că **deciziile tinerilor sunt influențate de mult mai mulți factori decât doar de ocuparea forței de muncă**. Locuințele, mobilitatea, educația, conectivitatea digitală, accesul la serviciile esențiale și oportunitățile de participare la viața comunității sunt factori care influențează decizia tinerilor de a rămâne în zonele rurale, de a se întoarce în acestea sau de a investi în ele.

Transmiterea informațiilor între generații

Ecosistemele antreprenoriale rurale solide sunt la fel de importante. Continuitatea activității depinde din ce în ce mai mult de trecerea de la succesiunea familială tradițională la **modele mai diverse de transfer al afacerii**, susținute de mentorat, servicii de consultanță și îndrumare practică.

Transferul de cunoștințe între generații permite profesioniștilor cu experiență să transmită mai departe expertiza, încrederea, rețelele de colaborare și cunoștințele locale, alături de activele companiei. Exemplele prezentate în cadrul seminarului web Pactul Rural, provenind din Austria, Spania, Germania și Slovenia, au demonstrat modul în care **serviciile de consiliere personalizate, îndrumarea, programele de incubare și inițiativele de transfer al afacerilor** pot consolida continuitatea activității și reînnoirea generațiilor în zonele rurale.

Construirea unui viitor atractiv pentru mediul rural

Discuțiile din cadrul seminarului web au confirmat aceste concluzii, subliniind faptul că **ecosistemele rurale atractive depind de strategii integrate, adaptate la specificul local**, care combină oportunitățile economice cu servicii de calitate, locuințe, conectivitate și parteneriate locale solide. De asemenea, în cadrul seminarului web s-a subliniat faptul că femeile, persoanele nou-venite, studenții străini și experții cu experiență reprezintă resurse valoroase pentru soluționarea deficitului de forță de muncă, sprijinirea antreprenoriatului și a vieții comunitare. Îndrumarea, crearea de rețele și învățarea reciprocă contribuie la apropierea dintre generații și la dezvoltarea încrederii și a competențelor necesare pentru o carieră de succes în mediul rural.

Reînnoirea generațiilor nu înseamnă, așadar, doar înlocuirea unei generații cu alta. Este vorba despre crearea unor comunități rurale în care oameni de toate vârstele să poată contribui, să colaboreze și să-și construiască împreună un viitor pe termen lung.

Seminar web privind bunele practici în materie de reînnoire a generațiilor: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/events/generational-renewal-rural-businesses-empowering-youth-supporting-elders_en

EURYO: https://www.euryo.org/web/

Cum să asigurăm eficacitatea abordărilor teritoriale integrate: trei lecții din întreaga Europă

În întreaga Europă, instrumente teritoriale precum LEADER/CLLD, Smart Villages și Investițiile Teritoriale Integrate (ITI) ajută comunitățile rurale să facă față unor provocări complexe prin abordări integrate, adaptate la specificul local. Deși diferă în ceea ce privește domeniul de aplicare și modul de guvernare, acestea au obiective comune: consolidarea participării, îmbunătățirea coordonării și sprijinirea dezvoltării teritoriale pe termen lung.

Bazându-se pe experiențele acumulate în cadrul inițiativelor LEADER/CLLD cu finanțare multiplă din Nouvelle-Aquitaine (Franța), pe abordarea Smart Village din Ballyboughal (Irlanda) și pe ITI Pinhal Interior (Portugalia), acest articol analizează lecțiile practice pentru cadrul de politici de după 2027.

Luís Matias, ITI Pinhal Interior, Portugalia

ITI Pinhal Interior a fost creat în urma unor incendii forestiere devastatoare, ca răspuns pe termen lung la provocările cu care se confruntă un teritoriu rural funcțional cu densitate redusă a populației (adică care include sate, orașe și zona lor de influență). Reunind 24 de municipalități și cinci comunități intermunicipale, aceasta combină **mai multe instrumente de finanțare în jurul unui plan de acțiune teritorial comun**, coordonat de o agenție de dezvoltare teritorială.

Experiența noastră arată că consolidarea rezilienței teritoriale necesită mai mult decât simple măsuri de urgență. Politicile de după 2027 ar trebui să **recunoască mai bine teritoriile rurale funcționale**, să sprijine **o coordonare mai strânsă între nivelurile de guvernare** și să ofere o mai mare **flexibilitate în combinarea diferitelor surse de finanțare**. Investițiile integrate, simplificate și gestionate la nivel local, bazate pe priorități teritoriale comune și pe participarea comunității, ar contribui la transformarea vulnerabilităților pe termen lung în oportunități de reziliență, competitivitate și dezvoltare rurală durabilă.

Seminar web privind bunele practici ale Pactului Rural referitor la instrumentele teritoriale: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/events/good-practice-webinar-territorial-instruments-leaderclld-integrated-territorial-investments_en

Catherine Hua, Grupul de acțiune locală Périgord Vert, Franța

Abordarea CLLD din Nouvelle-Aquitaine, finanțată din mai multe surse, combină programul LEADER cu fondurile pentru dezvoltare regională (FEDR) în cadrul strategiilor de dezvoltare locală. Fiecare strategie permite Grupului de acțiune locală (GAL) să decidă ce fond va fi utilizat pentru finanțarea unui proiect. Experiența noastră arată că **alocarea de fonduri semnificative de către Nouvelle-Aquitaine pentru dezvoltarea teritorială extinde resursele destinate dezvoltării locale**, și că acordarea accesului Grupurilor de acțiune locală la fondurile FEDR **îmbunătățește coordonarea** între Grupurile de acțiune locală, autoritatea de gestionare și serviciile regionale, inclusiv cele responsabile de sectorul non-profit, economia circulară, cultură și turism.

În același timp, regulile diferite de eligibilitate, delimitările privind finanțarea și sistemele de gestionare sporesc complexitatea și pot limita flexibilitatea. Una dintre principalele concluzii pentru cadrul post-2027 este că **un set de norme mai armonizate la nivelul tuturor instrumentelor de finanțare** ar face ca abordările teritoriale integrate să fie mai simple, mai eficiente și mai ușor de pus în aplicare.

Ian Dempsey, Prescience, Irlanda

Experiența Smart Village din Ballyboughal a demonstrat importanța orientării dezvoltării rurale către reziliență, calitatea vieții și confortul locuitorilor. Pornind de la prioritățile comunității, **strategia a transformat o viziune comună în acțiuni concrete** în domeniile guvernării, amenajării spațiului public, biodiversității, patrimoniului, activităților recreative și bunăstării sociale, punerea în aplicare a acesteia fiind coordonată prin intermediul structurilor comunității locale și al grupurilor de voluntari.

Una dintre lecțiile esențiale este că **o viziune comună trebuie să fie însoțită de capacitatea de a o pune în practică**. Consolidarea guvernării locale, a competențelor, a voluntariatului și a conducerii comunitare este la fel de importantă ca și asigurarea finanțării proiectelor. Prin urmare, viitoarele politici rurale ar trebui **să investească nu numai în proiecte, ci și în capitalul social pe termen lung, în capacitățile locale, în rețele și în parteneriate** care permit comunităților să transforme ideile în acțiuni durabile.

Ce anume determină prosperitatea ecosistemelor de inovare din mediul rural? Trei perspective privind dezvoltarea inovației durabile

Inovația în zonele rurale este recunoscută din ce în ce mai mult ca fiind esențială pentru consolidarea rezilienței, a competitivității și a calității vieții. Însă inovația rareori are succes în mod izolat. În întreaga Europă, autoritățile publice, specialiștii din domeniu și actorii locali analizează modalități de a crea ecosisteme de inovare rurală mai solide, prin conectarea oamenilor, a ideilor, a finanțării și a experimentării.

Inovația rurală ia multe forme, de la eforturile Spaniei de a corela inovația cu provocările demografice, la experiența Austriei cu sisteme mai ample de sprijinire a inovației rurale, precum și accentul pus de proiectul SMART ERA pe experimentare și extindere la scară mai mare. Acest articol analizează în detaliu condițiile care pot contribui la creșterea vizibilității, conectivității și durabilității pe termen lung a inovării rurale.

Materiale și raportul seminarului web:
https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/events/good-practice-webinar-rural-innovation_en

Bune practici, știri, evenimente, publicații:
https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/topics/research-and-innovation_en

Broșură privind bunele practici în domeniul inovării bazate pe contextul local:
https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/publications/good-practice-brochure-place-based-innovation_en

María Martos,
Ministerul tranziției ecologice și provocării demografice (MITECO), Spania

Depopularea zonelor rurale din Spania nu se referă doar la pierderea locuitorilor din sate, ci și la scăderea oportunităților, a serviciilor, a locurilor de muncă și a perspectivelor de viitor în aceste teritorii. Cu toate acestea, comunitățile rurale nu pornesc de la zero: ele dispun de **cunoștințe, rețele comunitare, identitate, patrimoniu și capacitatea de a inova din interior**.

În acest context a luat naștere Rețeaua Centrelor Teritoriale de Inovare (Red CIT), promovată de Secretariatul General pentru Provocarea Demografică din cadrul MITECO și dezvoltată în colaborare cu consiliile provinciale. Ministerul îndeplinește rolul de nod central al rețelei și asigură cadrul strategic, în timp ce consiliile provinciale se concentrează pe strategii adaptate nevoilor locale specifice.

Red CIT este o rețea în plină expansiune care leagă toate cele 28 de Centre Teritoriale de Inovare (CIT) existente la nivel provincial, contribuind la construirea unui ecosistem național de inovare care implică actori cu competență, precum reprezentanți ai administrațiilor locale, regionale și naționale, întreprinderi, instituții de cercetare, cetățeni și regiuni.

Centrele Teritoriale de Inovare provinciale funcționează ele însele ca ecosisteme teritoriale locale și laboratoare de transformare, oferind **asistență metodologică pentru orientarea inovării în teritoriile lor, consolidarea capacităților și accesul la finanțare**. Valoarea lor constă în **combinarea guvernării pe mai multe niveluri, a sprijinului tehnic și a inovării sociale** pentru a stimula antreprenoriatul, a atrage talente, a îmbunătăți serviciile și a consolida echitatea teritorială.

Centrul Teritorial de Inovare din provincia Teruel oferă un exemplu al modului în care societatea civilă, întreprinderile și actorii publici pot gestiona în comun diverse inițiative, printre care un forum dedicat inovării rurale, un program de reabilitare a locuințelor neocupate și proiecte interprovinciale comune privind antreprenoriatul rural.

Rita Trattnigg, Ministerul federal al agriculturii, silviculturii, climei și protecției mediului, regiunilor și gospodăririi apelor, Austria

Abordarea Austriei în ceea ce privește inovarea rurală pornește de la premisa că cel mai mare impact regional provine din **cooperarea intersectorială, pe mai multe niveluri și între mai mulți actori**. Pentru a sprijini cât mai bine inovarea în agricultură, ne-am extins abordarea cu scopul de a consolida ecosistemele de inovare rurală, ancorate în comunitățile și economiile locale și regionale.

Pentru a intra în contact cu inovatorii care deja generează schimbări la fața locului, am introdus două instrumente de finanțare complementare: **Centrele de inovare rurală**, care funcționează ca incubatoare, și **Parteneriatele de inovare rurală**, care sprijină proiectele de implementare. Acestea completează intervenția EIP-AGRI din cadrul politicii agricole comune (PAC), extinzând sprijinul pentru inovare dincolo de sfera producției agricole.

Construirea unor ecosisteme solide de inovare depinde, de asemenea, de crearea condițiilor adecvate. Prin intermediul **criteriilor de selecție a proiectelor**, încurajăm soluțiile adaptate la specificul local, implicarea la nivel regional, cooperarea între mai mulți actori, parteneriatele intersectoriale și legăturile cu organizațiile din domeniul cercetării și dezvoltării. **Structurile intermediare din cadrul sistemelor de guvernare regională**, precum grupurile de acțiune locală LEADER, joacă un rol important în conectarea diferitelor „noduri de inovare” și în consolidarea colaborării.

Proiectele sprijinite până în prezent reunesc actori dintr-o gamă largă de sectoare pentru a crea noi lanțuri valorice, a consolida economiile regionale și a dezvolta modele de afaceri inovatoare. Pe lângă finanțare, rețeaua națională PAC oferă **sprijin pentru inovare, pentru a ajuta proiectele să dezvolte modele de afaceri și de impact durabile** care să poată continua și după încheierea perioadei de finanțare.

Experiența noastră arată, de asemenea, că ecosistemele de inovare rurală de succes sunt strâns legate de guvernarea pe mai multe niveluri și beneficiază de o abordare de tip **„capacitate de a dezvolta capacități”**. Consolidarea capacității persoanelor și a organizațiilor de a-i sprijini pe ceilalți creează un efect de bulgăre de zăpadă, permițând ecosistemelor de inovare să se dezvolte, să se adapteze și să genereze beneficii durabile pentru zonele rurale.

Matteo Gerosa, Fundația Bruno Kessler și proiectul SMART ERA

Proiectul SMART ERA, finanțat în cadrul programului Horizon Europa, analizează modul în care **instrumentele digitale, proiectarea participativă și pachetele integrate de inovare inteligentă** pot contribui la revitalizarea comunităților rurale. Desfășurat în șase regiuni-pilot din 10 țări, proiectul abordează obstacolele comune în calea inovării rurale, printre care se numără capitalul uman limitat și legăturile slabe dintre actorii locali din domeniul inovării.

Una dintre cele mai clare lecții desprinse din cei trei ani de experimentare este că comunitățile nu sunt doar publicul inovării rurale, ci motorul acesteia. Teritoriile rurale sunt tratate prea des ca locuri în care soluțiile sunt doar aplicate, și nu concepute. Activitatea noastră a demonstrat că **inovația durabilă se bazează pe implicarea comunității locale și pe participarea activă**.

În acest sens, SMART ERA **combină seturi de instrumente de proiectare colaborativă fizică și digitală cu abordări personalizate de implicare** care evită suprasolicitarea capacităților locale. Două roluri s-au dovedit a fi deosebit de importante: „**activatorii comunitari**”, care mobilizează diverse părți interesate locale, și „**coordonatorii proiectelor-pilot**”, care fac legătura între furnizorii de tehnologie și comunități. Acestea contribuie la transformarea nevoilor locale în acțiuni concrete, la consolidarea încrederii între actori și la menținerea colaborării dincolo de faza inițială a proiectului.

Experiența noastră arată, de asemenea, că **tehnologia în sine nu este suficientă**. Instrumentele digitale necesită utilizatori, mecanisme de guvernare și sprijin pe termen lung pentru a-și păstra relevanța după încheierea finanțării proiectului. De aceea, SMART ERA promovează pachetele de inovare inteligentă, **care combină tehnologia cu politici locale de sprijin și inovarea socială**.

În cele din urmă, extinderea inovării necesită **implicarea activă a întregului ecosistem local de inovare**. Reunirea mediului academic, a comunităților, a întreprinderilor și a autorităților publice contribuie la corelarea cunoașterii, a investițiilor, a legitimității și a procesului decizional, permițând inovării să depășească stadiul proiectelor-pilot izolate și să evolueze către ecosisteme de inovare rurală mai interconectate, mai reziliente și mai durabile.

Cum prinde contur Pactul Rural în Europa: experiențe naționale și regionale

În întreaga Europă, Pactul Rural inspiră din ce în ce mai mult noi abordări de guvernare și cooperarea între părțile interesate la nivel național și regional. În ciuda contextelor diferite, aceste inițiative au obiective comune: consolidarea participării, îmbunătățirea coordonării între sectoare și la diferite niveluri de guvernare, precum și promovarea dezvoltării rurale integrate.

De la procesul Pactului Rural din Țările de Jos, inițiat de părțile interesate, până la Agenda rurală a Cataloniei și eforturile Flandrei de a corela Pactul Rural cu strategiile rurale integrate, acest articol analizează modul în care aceste experiențe pun în practică principiile Pactului Rural.

Ben van Essen,
Pactul Rural din Țările de Jos și Alianța Comunităților Rurale Europene

Pactul Rural al Țărilor de Jos (RPNl) a fost înființat în 2024 ca o platformă inițiată de părțile interesate, care reunește membrii olandezi ai Pactului Rural. Aceasta s-a transformat într-o rețea cu peste 150 de membri, susținută de o structură operațională, un manifest pentru zonele rurale și, începând din martie 2026, un plan de lucru susținut de Ministerul agriculturii.

Experiența noastră demonstrează importanța unei **platforme de dialog și cooperare în jurul unei viziuni comune pentru zonele rurale**. În loc să devină o arenă politică, RPNl promovează **un sentiment de apartenență care depășește interesele sectoriale**.

Această viziune se concretizează într-o Agendă rurală cu acțiuni concrete, susținută de angajamentul membrilor noștri. Considerăm că această abordare colaborativă oferă o bază solidă pentru dezvoltarea rurală pe termen lung.

Informații specifice fiecărei țări: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/countries_en

Informare privind politicile: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/publications/making-rural-pact-happen-member-states_en

Sergi Méndez și Albert Puigvert,
Asociația Inițiativelor Rurale din Catalonia, Spania

O lecție esențială pe care o putem desprinde din experiența Cataloniei este că participarea părților interesate nu este suficientă în sine. Pentru a avea un impact durabil, este necesar **ca participarea să se concretizeze în structuri de guvernare, responsabilități împărtășite și instrumente de politică**.

Prin intermediul Agendei rurale catalane, administrațiile publice, autoritățile locale, societatea civilă, universitățile și actorii socio-economici au creat un **cadru permanent de dialog și colaborare teritorială** în jurul unei viziuni comune. Acest lucru a contribuit la trecerea de la proiecte izolate la o acțiune integrată la nivel transsectorial și pe toate nivelurile de guvernare.

O altă lecție este că **guvernarea rurală trebuie să conducă la schimbări de politică**. Catalonia transpune principiile Pactului Rural în procesul de evaluare a impactului asupra mediului rural și într-un cadru legislativ – Statutul municipalităților rurale – contribuind astfel la asigurarea faptului că perspectivele rurale sunt luate în considerare în mod sistematic în procesul de luare a deciziilor publice.

Kevin Grauwels,
Agenția flamandă pentru terenuri, Belgia

Flandra utilizează abordarea Pactului Rural pentru a dezvolta o **viziune comună pentru zonele rurale prin implicarea pe scară largă a părților interesate**. Atelierele de lucru, un sondaj online și audierile organizate în cadrul Parlamentului flamand au reunit părțile interesate și publicul larg în vederea elaborării unei viziuni comune pentru comunitățile rurale.

Următorul pas constă în transpunerea acestei viziuni într-o **acțiune coordonată la nivelul întregului guvern**, susținută de o evaluare a impactului asupra mediului rural și de un centru de cunoaștere care să facă legătura între cercetare, practică și politici.

Privind spre viitor, planurile de parteneriat naționale și regionale propuse, precum și obiectivul de alocare a 10% din cheltuieli pentru mediul rural oferă o **oportunitate de a elabora strategii de dezvoltare rurală mai integrate**. Pactul Rural poate oferi un cadru comun pentru implicarea părților interesate, o guvernare mai solidă și o mai bună coordonare a măsurilor menite să răspundă nevoilor și oportunităților din mediul rural.

De ce angajamentul politic este important pentru Europa rurală

Guvernele naționale și autoritățile regionale din întreaga Europă, precum și instituțiile UE utilizează din ce în ce mai mult Pactul Rural drept cadru pentru consolidarea cooperării, a vizibilității și a angajamentului pe termen lung în favoarea zonelor rurale.

Prin angajamentele politice asumate, semnatarii pun în evidență prioritățile comune, susțin abordări mai integrate ale dezvoltării rurale și consolidează colaborarea între diferitele niveluri de guvernare și sectoare.

De la accentul pus de Finlanda pe coordonarea intersectorială, la perspectiva regională bazată pe teritoriu a Asturiei și rolul instituțional al Comitetului Economic și Social European, acest articol analizează de ce angajamentul politic este important și cum poate contribui acesta la consolidarea viitorului Europei rurale.

Sari Essayah,
Ministerul agriculturii și silviculturii, Finlanda

Pentru Finlanda, oficializarea angajamentului nostru prin intermediul Pactului Rural a reprezentat un pas firesc în reafirmarea angajamentului nostru de lungă durată față de politica rurală și dezvoltarea rurală. Momentul a fost deosebit de potrivit, având în vedere finalizarea Raportului național privind politica rurală, dezbaterea parlamentară pe această temă și începerea pregătirilor pentru următoarea perioadă de finanțare a UE.

Angajamentele politice contribuie la consolidarea cooperării pe termen lung prin **sublinierea importanței colaborării între sectoare și la toate nivelurile de guvernare**. Acestea încurajează dezvoltarea unor structuri și forumuri care reunesc autoritățile publice și părțile interesate în jurul unor obiective comune. În Finlanda, Consiliul pentru Politica Rurală – pe care îl prezidez – oferă o platformă cu o lungă tradiție pentru colaborarea intersectorială, contribuind la coordonarea politicii rurale și la susținerea abordărilor integrate în materie de dezvoltare rurală.

În perioada noiembrie 2025 – septembrie 2026, opt guverne naționale și regionale și-au asumat angajamente politice în cadrul Pactului Rural.

Descoperiți aceste angajamente și pe cele ale altor autorități publice în cadrul Pactului Rural: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/public-authorities-commitments_en

Marcelino Marcos Líndez,
Ministerul mediului rural și al politicii agrare, Asturias, Spania

Pentru Asturia, angajamentul față de Pactul Rural consolidează calea deja inițiată prin propriul nostru Pact pentru Asturia rurală: o foaie de parcurs comună, cu măsuri concrete care se întind până în 2030, elaborată prin dialog cu părțile interesate din mediul rural.

Angajamentele politice de acest gen contribuie la coordonarea administrațiilor publice, a sectoarelor productive și a comunităților rurale, promovând în același timp **răspunsuri integrate, adaptate nevoilor specifice ale fiecărui teritoriu**. Cu toate acestea, această ambiție necesită resurse adecvate.

Menținerea unei politici agricole comune solide, cu fonduri suficiente pentru dezvoltarea rurală, este esențială pentru a transforma cooperarea în oportunități concrete, activitate economică și coeziune teritorială.

Stoyan Tchoukanov,
Comitetul Economic și Social European (CESE), Belgia

Angajamentele politice asumate prin Pactul Rural sunt valoroase deoarece contribuie la **asigurarea faptului că politicile rurale sunt elaborate împreună cu oamenii**, nu doar pentru ei, și susțin în plus vizibilitatea, punerea în aplicare și monitorizarea acțiunilor convenite.

Angajamentul CESE față de Pactul rural vizează consolidarea rolului societății civile organizate în construirea viitorului zonelor rurale din UE. Agricultorii, întreprinderile, lucrătorii, cooperativele, organizațiile de tineret și comunitățile locale au toate un rol de jucat în identificarea nevoilor și în găsirea de soluții.

Prin promovarea dialogului, a cooperării și a implicării comune, Pactul Rural contribuie la asigurarea faptului că vocile comunităților rurale sunt ascultate și că niciun teritoriu sau comunitate rurală nu este lăsată în urmă.

Promovarea schimbării la fața locului: fiecare acțiune contează pentru viziunea rurală

Membrii Comunității Pactului Rural contribuie în mod activ la viziunea pe termen lung a UE privind zonele rurale prin acțiuni de voluntariat – de amploare sau de mică anvergură, în calitate individuală sau în numele organizațiilor din care fac parte.

Prin inițiative concrete care răspund diverselor nevoi locale, părțile interesate – de la cetățeni, antreprenori și cadre universitare până la agricultori, ONG-uri și autorități publice – contribuie la realizarea obiectivelor viziunii rurale.

Citiți mărturiile a trei membri ai comunității despre acțiunile lor și motivele pentru care au ales să se implice în realizarea viziunii rurale.

Marieta Okenková, Universitatea de Agricultură din Slovacia și Parlamentul Rural al Slovaciei

„Viziunea pentru zone rurale mai atractive 2040" a Slovaciei a fost elaborată pe parcursul a șapte ani, în cadrul proiectelor Horizon PoliRural și PoliRuralPlus. Este un document în continuă evoluție, elaborat prin dialog participativ, activități de previziune, consultări cu părțile interesate și colaborare intersectorială care implică municipalități, experți, societatea civilă, comunități rurale și urbane, precum și factorii de decizie.

Procesul **a transformat nevoile locale și provocările teritoriale într-o viziune comună pe termen lung și în acțiuni concrete** pentru o dezvoltare rurală rezilientă, incluzivă și inovatoare. Această viziune s-a reflectat treptat în mai multe cadre politice și strategice naționale, consolidându-și astfel relevanța practică și impactul pe termen lung. Acesta demonstrează modul în care cooperarea poate îmbunătăți guvernarea rurală, poate inspira reproducerea bunelor practici, poate consolida relațiile de colaborare între actorii din mediul rural și poate mobiliza parteneriate pentru viitorul rural al Europei.

Trimiteți o propunere pentru viziunea rurală: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/actions-rural-vision_en

Consultați acțiunile existente pentru a găsi inspirație: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/actions-rural-vision/actions/search_en

Patrice Joly și Dominique Faure, Institutul de Studii Superioare privind Lumea Rurală (IHEMRu), Franța

Oferim formare profesională factorilor de decizie din sectoarele public și privat din Franța, pentru ca aceștia să înțeleagă mai bine zonele rurale și să poată integra provocările, punctele forte și dinamica acestora în deciziile de astăzi și de mâine. Prin activitatea sa, IHEMRu contribuie la promovarea cercetării în zonele rurale și a cunoștințelor științifice rezultate din schimburile europene, cu scopul de a **contribui la elaborarea politicilor publice și de a stimula inovarea regională**.

Acțiunile în cadrul viziunii rurale sunt deosebit de valoroase, deoarece pun în evidență exemple inspiratoare, încurajează colaborarea și reunesc părțile interesate angajate în sprijinirea comunităților rurale. Această abordare sporește vizibilitatea zonelor rurale, promovează integrarea acestora în politicile publice și le susține capacitatea de a face față provocărilor din domeniul mediului, alimentației, energiei și demografiei.

Salvatore Coppola-Finegan, EcoCitizen, Luxemburg

ANNE-MARIE este o platformă digitală și o aplicație mobilă care permite comunităților rurale din Luxemburg să monitorizeze mai bine ecosistemele forestiere, contribuind astfel la educația științifică și la conștientizarea ecologică.

Peste jumătate din pădurile noastre sunt deținute de mici exploatatori forestieri de familie, iar persoanele cele mai apropiate de aceștia apar rareori în bazele de date naționale. Colaborarea dintre elevi, silvicultori și instrumentele de știință cetățenească pune în prim-plan atât peisajele, cât și proprietarii de terenuri.

Măsurile în favoarea viziunii rurale sunt importante, deoarece Europa rurală este alcătuită în mare parte din actori mici, care nu au voce la nivel politic. Prin înscrierea unei acțiuni, munca lor devine vizibilă în întreaga UE!

Conectăm oamenii, inspirăm acțiuni: o privire în interiorul grupurilor comunitare din cadrul Pactului Rural

Provocările din domeniul dezvoltării rurale sunt din ce în ce mai complexe și interconectate, ceea ce generează o nevoie tot mai mare de spații în care părțile interesate să poată face schimb de experiențe și să învețe unele de la altele. Grupurile comunitare din cadrul Pactului Rural reunesc profesioniști, factori de decizie, cercetători și reprezentanți ai societății civile în jurul unor teme comune legate de mediul rural, consolidând dialogul, colaborarea și învățarea reciprocă la nivel european.

Citiți mărturiile a trei coordonatori ai grupurilor comunitare, care ne împărtășesc ce anume stimulează implicarea membrilor, inițiativele pe care le dezvoltă și prioritățile lor viitoare pentru aceste grupuri.

Nancy Duxbury,
Grupul pentru
cultură și creativitate

Cultura și creativitatea se află în centrul dezvoltării bazate pe teritoriu, contribuind la educație, coeziune socială, calitatea vieții, economiile locale, inovare, gestionarea responsabilă a mediului, turism și schimbările demografice. Cu toate acestea, profesioniștii și organizațiile din acest domeniu rămân vulnerabile din cauza **atenției limitate acordate de politicile publice** și a **sprijinului insuficient** adaptat nevoilor lor specifice.

Grupul nostru reunește o gamă variată de părți interesate, printre care se numără producători culturali, întreprinderi mici și asociații, instituții publice și cercetători. Aceasta îi ajută pe membri să se simtă mai puțin izolați și are ca scop **promovarea inițiativelor colective care pot influența politicile și planificarea**.

Implicarea semnificativă depășește simpla partajare a informațiilor. Este nevoie de **ocazii regulate pentru a construi relații, a identifica priorități comune și a dezvolta acțiuni comune**. Seminariile web, târgurile de proiecte și publicațiile contribuie la menținerea dinamicii, sprijinind acțiunile practice de continuare și consolidarea cadrelor de politică în domeniul culturii și creativității în zonele rurale.

Alăturați-vă unui grup comunitar:
https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/join-community-action_en

David de Ugarte,
Grupul Depopularea și
repopularea zonelor rurale

Grupul nostru comunitar se află încă la început, dar ajută deja organizațiile care se confruntă cu provocări similare să se găsească între ele și să exploreze posibilități de colaborare. Participarea semnificativă este încă în curs de dezvoltare, dar pare să se intensifice **atunci când membrii se simt ascultați**, ședințele au **ordine de zi clare, dar flexibile**, iar discuțiile **se concentrează pe probleme locale reale**.

Pentru a beneficia la maximum, membrii trebuie să participe în mod regulat, să împărtășească experiențe cu sinceritate și să fie deschiși la mici experimente și la călătorii. Printre activitățile practice desfășurate până în prezent se numără sesiunile de schimb de experiență în cadrul unor întâlniri informale. Privind spre viitor, prioritatea noastră este să ne orientăm treptat către **sprijinirea proiectelor transeuropene între organizațiile societății civile din mediul rural**.

Klaus Ehrlich,
Grupul de turism rural

Prin transformarea experiențelor individuale în cunoștințe și acțiuni colective, grupurile comunitare oferă un spațiu de încredere pentru schimb de experiență, crearea de rețele, învățarea reciprocă și colaborarea între regiuni și țări. **Participarea activă crește atunci când membrii identifică oportunități clare** de a-și aduce contribuția prin expertiza lor, de a împărtăși și discuta idei noi și de a beneficia de cunoștințele celorlalți.

Acestea **se concentrează pe nevoi concrete și rezultate practice**, precum dezvoltarea de proiecte, schimbul de bune practici, promovarea comună a unor cauze sau identificarea de soluții la provocările comune. Acestea pot fi apoi extinse la nivel european sau adaptate la condițiile locale specifice.

În cadrul grupului nostru, am creat **grupuri de lucru tematice** și o bază de cunoștințe dar organizăm și **evenimente față în față**. Consolidarea procesului decizional bazat pe rezultate din cercetare, colaborarea intersectorială și stabilirea de legături practice între colegi reprezintă priorități cheie pentru viitor.

Redactor-șef: Hugo Almeida, șef de unitate – Zone rurale și rețele, AGRI-D1, Direcția Generală Agricultură și Dezvoltare Rurală, Comisia Europeană
Cuprins și editare: Direcția Generală pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, AGRI-D1 și Biroul de sprijin pentru Pactul Rural
Mulțumiri:
- Principalii colaboratori: Raffaele Fitto, Urszula Budzich-Tabor, Radim Sršeň, Edina Ocsko, Lidija Pavić-Rogošić, Michelle McKiernan, Franck Leroy, Fernando Riaza, Michael Flood, José Ignacio Donoso Salas, Tatiana Ferreira, Alen Mujčinović, Catherine Hua, Ian Dempsey, Luís Matias, María Martos, Rita Trattnigg, Matteo Gerosa, Ben van Essen, Sergi Méndez, Albert Puigvert, Kevin Grauwels, Sari Essayah, Marcelino Marcos Líndez, Stoyan Tchoukanov, Marieta Okenková, Salvatore Coppola-Finegan, Dominique Faure, Patrice Joly, Klaus Ehrlich, Nancy Duxbury, David de Ugarte
- Structură: Biroul de sprijin pentru Pactul Rural
- Fotografia de copertă: ©IvanMikhaylov pe Getty Images

Toate edițiile revistei Rural Vision pot fi descărcate online. De asemenea, puteți comanda un exemplar tipărit prin intermediul serviciului Publicații ale UE: op.europa.eu/en/publications.
Conținutul revistei Rural Vision nu reflectă neapărat opiniile instituțiilor Uniunii Europene.
Manuscris finalizat în septembrie 2026 | Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2026 © Uniunea Europeană, 2026
Reutilizarea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Politica Comisiei privind reutilizarea este pusă în aplicare în temeiul Deciziei 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei (JO L 330, 14.12.2011, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj).
Cu excepția cazului în care se specifică altfel, reutilizarea acestui document este autorizată în temeiul licenței Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Aceasta înseamnă că reutilizarea este permisă, cu condiția ca sursa să fie menționată în mod corespunzător și ca eventualele modificări să fie indicate.
Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor sau a altor materiale care nu sunt protejate de drepturile de autor ale UE, este necesar să se solicite permisiunea direct de la titularul drepturilor de autor.

Pentru informații suplimentare despre Uniunea Europeană: europa.eu

Vizitați site-ul web al Pactului Rural al UE
ruralpact.rural-vision.europa.eu

Urmăriți Pactul Rural al UE pe rețelele sociale
facebook.com/EURuralPact x.com/EURuralPact linkedin.com/company/eu-rural-pact
youtube.com/@EUruralpact

Imprimat	ISBN: 978-92-68-43963-0	doi:10.2762/4202716	KF-01-26-067-RO-C
PDF	ISBN: 978-92-68-43962-3	doi:10.2762/3793705	KF-01-26-067-RO-N

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
Drept | Date | Publicații

Accesați versiunea online a revistei

